Donald Trump en het tijdperk van het kwaad

Door Frank , 2 november 2026

Donald Trump en het tijdperk van het kwaad

Hoe Trump zijn macht gebruikt om egoïsme en wreedheid tot de norm te verheffen

Geschreven door Chris Hedges | Voorgelezen door Eunice Wong

Volgens elke morele maatstaf is Trump verdorven. Maar wanneer hij met de macht van de staat wordt bekleed, daalt hij af naar een ander niveau — dat van het kwaad. Donald Trump vertoont de klassieke kenmerken van psychopaten: oppervlakkige charme, grootheidswaan en zelfingenomenheid, een voortdurende behoefte aan prikkels, een neiging tot liegen, bedrog en manipulatie, en een onvermogen om berouw of schuldgevoel te ervaren. Maar is hij werkelijk slecht?

Als het kwaad, zoals de filosofe Susan Neiman schrijft, niet eenvoudigweg het tegenovergestelde van het goede is, maar er vijandig tegenover staat, en als het doel van het kwaad erin bestaat alle morele onderscheidingen te vernietigen, dan voldoet Trump aan de definitie van het kwaad. Voor Trump is moraliteit iets voor verliezers. Het hele leven draait om transacties. Eigenbelang en persoonlijke verrijking verdringen alle andere overwegingen. Niemand anders doet ertoe. In haar nieuwe boek *Call It Evil: Understanding the Trump Era,* betoogt Neiman dat het kwaad 'niet zozeer wreedheid is, maar iets veel ergers: de ideeën die ervoor zorgen dat wreedheid als normaal wordt beschouwd'.

Zij vervolgt: Er bestaat een verschil tussen een handeling als kwaad bestempelen en een andere handeling een misdaad noemen. Voor misdaden beschikken we over procedures — ten minste om ze te bestraffen, zo niet om ze te voorkomen. Dat betekent dat een misdaad op de een of andere manier binnen het geheel van onze ervaringen kan worden geplaatst. Een handeling als kwaad bestempelen suggereert daarentegen dat dit niet mogelijk is — en dat zij daardoor het vertrouwen in de wereld bedreigt dat wij nodig hebben om ons daarin te kunnen oriënteren. Er staat geen wegwijzer op de grens tussen het kwaad en het verschrikkelijke. Van kwaad spreken we wanneer onze mond van verbijstering openvalt omdat we aanvoelen dat een grens is overschreden.

Trump overschrijdt de ene grens na de andere. Hij begint oorlogen naar willekeur. Hij verrijkt zichzelf en zijn familie via cryptoprojecten, waarmee hij meer dan een miljard dollar heeft verdiend. Hij geeft opdracht tot moordaanslagen en de ontvoering van staatshoofden. Hij gebruikt miljarden dollars aan belastinggeld om de genocide in Palestina in stand te houden en heeft sinds januari 2025 voor meer dan 20 miljard dollar aan nieuwe wapenverkopen aan Israël goedgekeurd. Hij ontmantelt overheidsdiensten die bedoeld zijn om kwetsbare mensen te ondersteunen en laat tegelijkertijd het militaire budget sterk toenemen. Hij bouwt paramilitaire organisaties op die buiten de gebruikelijke rechtsregels opereren en burgers en immigranten terroriseren. Hij valt de nieuwsmedia aan en probeert ze te censureren.

Kortom, hij doet wat iedereen doet die kwaad begaat. Hij bevordert een wereld waarin niets meer heilig is en waarin democratie en burgerlijke deugden niet langer bestaan. Begrippen als eerlijkheid, fatsoen, rechtvaardigheid en empathie worden door de regering-Trump uitgehold. Zijn dreigement om Iran te vernietigen — met andere woorden, genocide te plegen — werd nota bene bij de Verenigde Naties

uitgesproken en door een publiek dat door zijn morele leegte afgestompt is geraakt, met onverschilligheid ontvangen.

Neiman schrijft: Zodra de suprematie van het eigenbelang wordt voorgesteld als vanzelfsprekend realisme in plaats van als een filosofische opvatting, worden morele vermogens zoals empathie en schaamte niet alleen als naïef beschouwd, maar zelfs als verdacht. Sadisten bestaan en veroorzaken onnoemelijk veel leed. Maar de meest voorkomende vormen van kwaad komen voort uit de overtuiging dat alleen dwazen in iets anders geloven dan hun eigen voordeel.

De instellingen die bedoeld zijn om de democratie te beschermen, burgerlijke deugden te waarborgen en gelijkheid te bevorderen — waaronder rechtbanken, advocatenkantoren, universiteiten en de media, die allemaal onder invloed van de miljardairsklasse zijn gekomen — gingen al snel door de knieën om bij het Witte Huis van Trump in de gunst te komen. De machtige figuren uit Silicon Valley overlaadden hem en zijn verkiezingscampagne met miljoenen dollars. De deugden die deze instellingen en personen naar eigen zeggen verdedigden, werden zonder aarzeling overboord gegooid. Daarmee maakten zij duidelijk dat die zogenaamde deugden niets meer waren dan marketing, een zorgvuldig opgevoerde voorstelling, een schijnvertoning.

Voor een woedend publiek zijn Trumps openlijke hebzucht en wreedheid verkieslijk boven de gladde hypocrisie van de politici, zowel Republikeinen als Democraten, die hem voorgingen. Hij doet niet mee aan hun geveinsde empathie. Sterker nog, hij lijkt helemaal niet tot empathie in staat. Zodra moraliteit iets voor dwazen wordt, verliest deugdzaamheid iedere betekenis. Zodra wij geloven dat we alles moeten grijpen wat we kunnen krijgen, zelfs ten koste van de mensen om ons heen, geven we ons over aan het kwaad.

'Anders dan de meesten van ons vertoont hij voortdurend precies die combinatie van drijfveren waarvan ons wordt verteld dat zij de werkelijke krachten achter menselijk gedrag vormen', schrijft Neiman over Trump. Bovendien lijkt hij niet te begrijpen dat er ook andere drijfveren bestaan. Hoewel hij erkent dat andere mensen — in zijn ogen verliezers — normen hebben, begrijpt hij niet hoe die normen functioneren en mensen ertoe kunnen bewegen hun eigenbelang opzij te zetten om ze te eerbiedigen.

Door zich op het internationale toneel te gedragen als de meedogenloze genen uit de theorie van Richard Dawkins, heeft hij miljoenen volgelingen aangetrokken die zeggen zijn authenticiteit te bewonderen. Dat betekent niet dat zijn aanhangers verachtelijk zijn. Misschien zijn ze helemaal niet slecht. Maar in een wereld waarin onverzettelijk eigenbelang gewoonlijk achter een vriendelijk uiterlijk wordt verborgen, vinden zij zijn openhartigheid verfrissend. Ze hebben zo vaak gehoord dat mensen het rauwe eigenbelang verbergen dat in werkelijkheid alles aandrijft, dat ze opgelucht zijn wanneer ze een man zien die er nooit een geheim van maakt.

Het ergste kwaad, betoogt Neiman, 'zou wel eens de ontkenning van het kwaad kunnen zijn — evenals de minachting voor elke vorm van goedheid die zich ertegen zou kunnen verzetten. Wanneer eigenbelang de basis van de rede wordt, hoeft het kwaad zichzelf niet langer te rechtvaardigen. Het wordt immers al voor rationaliteit aangezien.' Dit kwaad leidt ons langs de vertrouwde weg naar het fascisme. Het was Mark Milley, voorzitter van de Amerikaanse Joint Chiefs of Staff tijdens Trumps eerste ambtstermijn, die ons waarschuwde door Trump 'een fascist tot in het diepst van zijn wezen' te noemen.

De media — te laf om Trump een fascist te noemen — geven de voorkeur aan het woord 'autoritair'. Neiman merkt op dat dit misschien een draaglijker woord is, maar dat het 'het fascisme niet draaglijker zal maken'. **Over autoritarisme merkt zij op:** Het is een woord dat bruikbaar kan zijn om bepaalde Duitse professoren en de mildere varianten van Latijns-Amerikaanse militaire regimes te beschrijven.

Maar hoe moeten we een land noemen waar gemaskerde mannen mensen deporteren naar onherbergzame gebieden die zij nooit eerder hebben gezien? Waar gevechtseenheden grote steden bezetten en op vreedzaam demonstrerende burgers schieten? Waar een regering de media, universiteiten en andere landen onder druk

zet om zich naar haar wil te voegen? Waar een leger vissers aan stukken blaast op basis van de meest schamele rechtvaardigingen en vervolgens oorlogen begint van het soort dat door het Internationale Militaire Tribunaal in Neurenberg werd veroordeeld?

Zoals dat tribunaal in 1946 verklaarde: 'Een aanvalsoorlog beginnen is niet alleen een internationale misdaad; het is de zwaarste internationale misdaad, die zich slechts van andere oorlogsmisdaden onderscheidt doordat zij al het opgestapelde kwaad daarvan in zich verenigt.' Het zou gemakkelijk zijn om hiermee door te gaan, maar het tellen van misdaden is zinloos. Nog voordat deze woorden worden gepubliceerd, zal de regering alweer talloze nieuwe manieren hebben gevonden om de rechtsstaat met voeten te treden.

Wij verkeren in grote moeilijkheden.

Het morele verval van onze samenleving begon al vóór Trump. Hij is er het logische eindresultaat van. Hij vormt het ultieme hoogtepunt van een cultuur waarin hebzucht, uitbuiting en eigenbelang — de centrale beginselen van het neoliberalisme — worden voorgesteld als de bepalende krachten van het menselijk bestaan. We moeten ons verzetten zolang dat nog mogelijk is. Maar daarvoor moeten we opnieuw leren spreken in termen van goed en kwaad. We moeten morele keuzes durven maken en bereid zijn persoonlijke offers te brengen. We moeten de duistere werkelijkheid waarmee we worden geconfronteerd bij naam noemen en onze blik niet afwenden van het fascistische machtsblok dat steeds steviger wordt verankerd. Wie deze waarheden ontkent en weigert zich tegen het kwaad te verzetten, zal uiteindelijk onze onderwerping verzekeren.

Door deze waarheden uit te spreken en solidair te zijn met de onderdrukten en de gemarginaliseerden, zelfs wanneer dat ten koste gaat van onze eigen financiële en fysieke veiligheid, zullen wij onze vrijheid herwinnen.

Oorspronkelijk artikel: Donald Trump and the Age of Evil — The Chris Hedges Report

https://youtu.be/RFdhjeajnPU